

PREDSTAVITEV DRŽAVNE IN VOJAŠKE TOPOGRAFSKE KARTE V MERILU 1 : 50 000 IN DIGITALNEGA MODELA RELIEFA SLOVENIJE

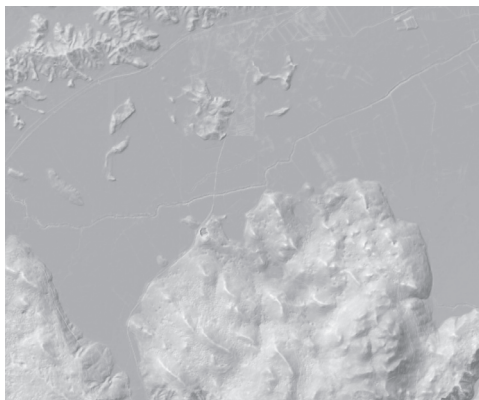
Marjana Duhovnik, Jurij Mlinar

V torek 22. novembra 2005 je bila v poslovno-konferenčni dvorani Ministrstva za javno upravo predstavitev rezultatov dveh pomembnih projektov Geodetske uprave Republike Slovenije, ki smo ju zaključili v letošnjem letu: izdelave državne in vojaške topografske karte v merilu 1 : 50 000 (DTK 50 in VTK 50) in digitalnega modela reliefa Slovenije ločljivosti 12,5 m.

Pomen kart in digitalnega modela reliefa za potrebe ministrstev, pristojnih za obrambo, okolje in prostor so predstavili trije govorniki: Karl Viktor Erjavec, minister za obrambo, mag. Marko Starman, državni sekretar za okolje in prostor, ter Aleš Seliškar, generalni direktor Geodetske uprave Republike Slovenije. Med govori pa smo si udeleženci lahko ogledali v ta namen pripravljen film, ki je prikazal potek izdelave in uporabnost promoviranih izdelkov pa tudi drugih podatkov in izdelkov geodetske uprave.

DTK 50: Izsek iz lista 21 Triglav.

Izsek iz prikaza digitalnega modela reliefa Slovenije.

Izdelava DTK 50 in VTK 50 je potekala v sodelovanju in pod vodstvom Geodetske uprave RS ter Ministrstva za obrambo. Pri njeni zasnovi in izdelavi je sodelovala interdisciplinarna ekipa kartografov, geodetov, geografov in grafičnih oblikovalcev. Izvedbo projekta na strani izvajalcev

je vodil Geodetski inštitut Slovenije. Postopki izdelave so bili optimirani do te mere, da smo z minimalno dodatno obdelavo prišli do dveh različic karte, ki se uporabljata v civilne (DTK 50) in vojaške (VTK 50) namene.

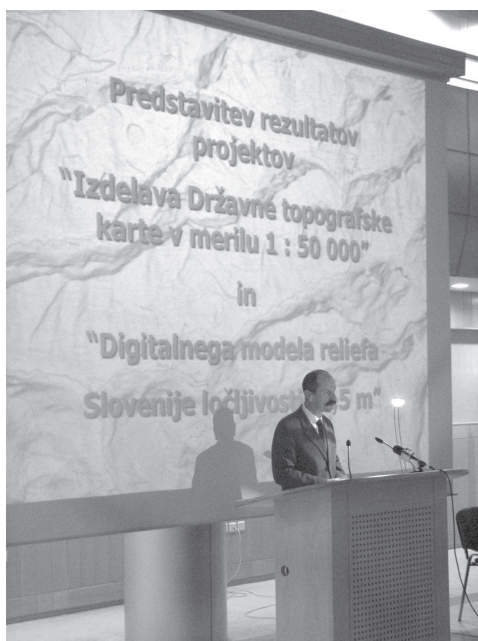
DTK 50 na 58 listih enakomerno in podrobno prikazuje območje Republike Slovenije ter dele sosednjih držav v merilu 1 : 50 000. Prikazani objekti so logično razdeljeni v sedem objektnih tipov: matematični elementi (geodetske točke, koordinatne mreže), naselja in objekti, komunikacije, relief, hidrografija, pokritost tal, meje in ločnice ter zemljepisna imena.

DTK 50 omogoča odlično orientacijo v prostoru, zato je namenjena vsem, ki se v delovnem ali prostem času želijo orientirati v naravi. Karta pa je pomembna tudi z vidika urejanja prostora, saj predstavlja geodetsko podlago za prikazovanje planskih aktov na regionalni in medregionalni ravni. Povezljivost topografskih podatkov na regionalni ravni postaja vse pomembnejša v čezmejnem sodelovanju s sosednjimi državami. To daje karti še večjo težo, saj je zaradi svoje matematične osnove neposredno povezljiva s kartami sosednjih držav.

Geodetska uprava vodi v svojih evidencah veliko število podatkov o reliefu. To so podatki digitalnih modelov višin, plastnic in višinskih kot ter drugi podatki, ki so se zajemali za potrebe zemljiškega katastra, katastra stavb, državne meje ipd. Vse te podatke smo analizirali, jih ovrednotili in iz njih izdelali digitalni model reliefa Slovenije. Projekt je trajal 6 let. V letu 2000 je bila izdelana in potrjena metodologija izdelave novega modela reliefa. V naslednjih dveh letih je bil pripravljen prototipni model višin z ločljivostjo 20 m (DMV 20) za območje osrednjega dela Slovenije. V letih od 2003 do 2005 pa je bil projekt dokončan za območje cele Slovenije. Rezultati projekta so podatki digitalnega modela višin z ločljivostjo 12,5 m, 25 m in 100 m. Projekt je strokovno in uspešno izvedel Znanstvenoraziskovalni center SAZU.

Slika 1: Državna sekretarka na Ministrstvu za šolstvo in šport dr. Alenka Šverc, minister za obrambo Karl Viktor Erjavec in generalni direktor Geodetske uprave Aleš Seliškar.

Slika 2: Generalni direktor Geodetske uprave Aleš Seliškar predstavlja rezultate projektov.

V sklopu projekta vzpostavitve Digitalnega modela reliefa Slovenije je bila izdelana tudi karta površja Slovenije v merilu 1 : 250 000. Zemeljsko površje je prikazano kot kombinacija zvezne barvne hipsometrične lestvice, analitičnega senčenja in poudarjenih izpostavljenih območij. Na karti so jasno vidne geomorfološke značilnosti, kot so vrhovi, grebeni, doline, vrtače, tektonski prelomi, poleg tega pa še hidrografska mreža, površina jezer, kamnolomi in peskokopi, odlagališča odpadkov, železniško omrežje z večjimi nasipi ter cestno omrežje, zlasti avtoceste kot največji poseg v površje. Ker je karta površja izdelana tudi kot učni pripomoček, jo bodo prejele vse osnovne in srednje šole v Sloveniji.

Marjana Duhovnik

Geodetska uprava Republike Slovenije

E-pošta: marjana.duhovnik@gov.si

Jurij Mlinar

Geodetska uprava Republike Slovenije

E-pošta: jurij.mlinar@gov.si